



Številka: 35402-23/2020

Datum: 10. 3. 2022

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18, 10/19, 64/19, 64/21, 90/21, 101/21 in 117/21) in drugega odstavka 22. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24//06-UPB, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20-ZIUOPDVE in 3/22 - ZDeb), ter drugega odstavka 61. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE in 158/20) v upravni zadevi izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: izkoriščanje mineralne surovine tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Kamnoloma Razdrto 3, nosilcu nameravanega posega CPK d.d., Ulica 15. maja 14, 6000 Koper, ki ga po pooblastilu predsednika upravnega odbora Igorja Ukota zastopa AD-svetovanje, Anes Dragutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik, naslednje

OKOLJEVARSTVENO SOGLASJE

- I. Nosilcu nameravanega posega CPK d.d., Ulica 15. maja 14, 6000 Koper, se izdaja okoljevarstveno soglasje za poseg: izkoriščanje mineralne surovine tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Kamnoloma Razdrto 3, na zemljiščih v k.o. 2446 Laže s parcelnimi številkami 1309, 1311/4, 1311/5, 1311/6, 1311/7, 1314/1, 1314/2, 1316/1, 1316/2, 1316/3, 1316/4, 1316/5, 1316/6, 1316/7, 1316/8, 1316/9, 1316/10, 1316/11, 1316/12, 1316/13, 1316/14, 1316/15, 1316/16, 1316/17, 1316/18, 1316/21, 1316/22 – del, 1316/87, 1316/88, 1316/89, 1316/90, 1316/92, 1316/93, 1316/94, 1316/95, 1316/96, 1316/97, 1320/1, 1320/4, 1320/5, 2807, 1320/7, 1320/71, 1320/72, in v k.o. 2483 Razdrto s parcelnimi številkami 2838/1, 2838/2, 2839/1, 2839/2, 2839/3, 2839/4, 2840, 2841, 2842.
- II. Okoljevarstveno soglasje se izdaja pod naslednjimi pogoji:
 1. Pogoji za ohranjanje narave:
 - pred pričetkom posega gozda in odstranjevanja grmičevja je treba zagotoviti ogled območja s strani strokovnjaka za velike zveri;
 - odpiranje oziroma širitev pridobivalnega prostora je treba izvajati v več manjših etapah;
 - rekultivacijo zasaditve z avtohtonimi vrstami je treba izvesti takoj po končani tehnični sanaciji;
 - po zasaditvi je treba v poletnih mesecih le to pregledati in odstraniti tujerodne ali invazivne vrste;
 - pozno poleti (konec avgusta, začetek septembra) je treba v času, ko še ni vzpostavljena oziroma zadosti razraščena avtohtona vegetacija, pregledati sanirane površine in odstrani vse tujerodne ali invazivne vrste.

2. Pogoji za varstvo kakovosti zraka:
- ob sušnem vremenu in vetru je treba izvajati močenje agregatov, predvsem finih frakcij;
 - hitrost vožnje znotraj območja kamnoloma ne sme presegati 15 km/h;
 - čiščenje in močenje gum na delovnih vozilih je treba izvajati redno;
 - delovne stroje in vozila ni dovoljeno puščati v t. i. prostem teku, temveč jih je treba, ko niso v rabi, ugašati.
- III. To okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje.
- IV. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ), je dne 12. 8. 2020 prejela vlogo nosilca nameravanega posega CPK d.d., Ulica 15. maja 14, 6000 Koper, (v nadaljevanju: nosilec nameravanega posega), ki ga po pooblastilu predsednika upravnega odbora Igorja Ukota zastopa AD-svetovanje, Anes Dragutovič s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik, za izdajo okoljevarstvenega soglasja za poseg: izkoriščanje mineralne surovine tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Kamnoloma Razdrto 3, na zemljiščih v k.o. 2446 Laže s parcelnimi številkami 1309, 1311/4, 1311/5, 1311/6, 1311/7, 1314/1, 1314/2, 1316/1, 1316/2, 1316/3, 1316/4, 1316/5, 1316/6, 1316/7, 1316/8, 1316/9, 1316/10, 1316/11, 1316/12, 1316/13, 1316/14, 1316/15, 1316/16, 1316/17, 1316/18, 1316/21, 1316/22 – del, 1316/87, 1316/88, 1316/89, 1316/90, 1316/92, 1316/93, 1316/94, 1316/95, 1316/96, 1316/97, 1320/1, 1320/4, 1320/5, 2807, 1320/7, 1320/71, 1320/72, in v k.o. 2483 Razdrto s parcelnimi številkami 2838/1, 2838/2, 2839/1, 2839/2, 2839/3, 2839/4, 2840, 2841, 2842.

Vlogi je bilo priloženo:

- izpolnjen obrazec vloge za pridobitev okoljevarstvenega soglasja z dne 29. 7. 2020,
- potrdilo o plačilu upravne takse v višini 22,60 EUR,
- pooblastilo o zastopanju št. DE38/2019-004/004 z dne 11. 2. 2019,
- Poročilo o vplivih na okolje za izvedbo posega izkoriščanje mineralne surovine tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Kamnoloma Razdrto 3, ki ga je pod št. 178-2019 julija 2020 izdelal AD-svetovanje, Anes Dragutovič s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik (v elektronski in v pisni obliki),
- Idejni rudarski projekt za pridobitev koncesije za izkoriščanje mineralne surovine tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Kamnoloma Razdrto 3, ki ga je pod št. 32/2019-PB januarja 2020 izdelal Minervo Control d.o.o., Letališka 27a, 1000 Ljubljana (v elektronski in v pisni obliki).

Vloga je bila dne 13. 12. 2021 dopolnjena s podatki o zemljiščih nameravanega posega.

Vloga je bila dne 15. 2. 2022 dopolnjena z naslednjimi dokumenti:

- Dopisom z dne 9. 2. 2022;
- Poročilom o vplivih na okolje za izvedbo posega izkoriščanje mineralne surovine tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Kamnoloma Razdrto 3, ki ga je pod št. 178-2019 julija 2020 in dopolnitev februarja 2022, izdelal AD-svetovanje, Anes Dragutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik (v elektronski in v pisni obliki).

V skladu z določbo 50. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE in 158/20, v nadaljevanju: ZVO-1) je pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje naslovnega organa. Obveznost te presoje se ugotavlja po Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20).

V skladu s točko B Rudarstvo, B.4 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je pridobitev okoljevarstvenega soglasja obvezna, če gre za kamnolome in dnevne kope kjer površina kopa presega 25 ha, ali izkopavanje šote, kjer površina kopa presega 150 ha.

V obravnavanem primeru namerava nosilec nameravanega posega izkoriščati tehnični kamen – apnenec na območju pridobivalnega prostora Kamnoloma Razdrto z izvedbo razširitve pridobivalnega prostora obstoječega kamnoloma proti vzhodu, kamnolom Razdrto 3, znotraj meja območja za oznako LN1 določenih s prostorskimi akti Občine Postojna in Občine Divača opredeljenem kot LN – nadzemni pridobivalni prostor.

Površina pridobivalnega prostora kamnoloma Razdrto 3 znaša približno 38,36 ha, kar presega prag iz točke B.4 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Naslovni organ je, skladno s prvim odstavkom 61. člena ZVO-1, ki določa, da ministrstvo vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju pošlje ministrstvom in organizacijam, ki so glede na nameravani poseg pristojne za posamezne zadeve varstva okolja ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine, in jih pozove, da v 21 dneh od prejema vloge podajo mnenje o sprejemljivosti nameravanega posega, zaprosil za mnenja:

- 1)
- 2)

Naslovni organ prejel mnenje od....

Po ugotovitvi, da je nosilec nameravanega posega posredoval popolno dokumentacijo, je bil skladno z 58. členom ZVO-1 javnosti zagotovljen vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, poročilo o vplivih na okolje in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju. Z javnim naznanilom številka z dne je bila namreč javnost na spletnih straneh naslovnega organa ter na sedežu Upravne enote obveščena o vseh zahtevah iz drugega odstavka 58. člena ZVO-1. Javnosti je bilo v skladu s tretjim odstavkom 58. člena ZVO-1 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka določenega v javnem naznanilu, to je od do
.....

V tem času so bile na Agencijo Republike Slovenije, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana oziroma na

gp.arso@gov.si posredovana mnenja in pripombe

1.
2.

V postopku je bilo na podlagi predložene in pridobljene dokumentacije ugotovljeno, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve tega okoljevarstvenega soglasja.

Opis obstoječega stanja

Lokacija nameravanega posega se nahaja na območju obstoječega kamnoloma Razdrto, ki leži delno na območju občine Divača in delno na območju občine Postojna, in sicer na zahodnem pobočju vzpetine Slemenca nad naseljem Razdrto, ob regionalni cesti II. reda R2-409/0307 Razdrto – Senožeče. Okolica je hribovita, porasla pretežno z listnatim gozdom, delno pa z grmovjem poraslimi travniki.

Površje kamnoloma in njegovo jugovzhodno nadaljevanje se razteza na nadmorski višini 610 do 660 m n.m. in pripada kraškemu svetu. Pojavljajo se manjše vrtače, ki jih več metrov globoko zapolnjuje preperina (jerina).

V obstoječem kamnolomu Razdrto se že izvaja pridobivanje mineralne surovine tehničnega kamna - apnenca na podlagi pridobljenih rudarskih pravic in koncesijskih pogodb ter izdanih upravnih dovoljenj v pridobivalnem prostoru Razdrto - osnovni prostor in Razdrto - širitev. Ostale površine odprtega kamnoloma se tretirajo kot pristopna zemljišča, skupno območje pa obsega rudniški prostor, ki po zakonski definiciji obsega zemljišča, namenjenega izkoriščanju mineralnih surovin - pridobivalni prostor in pristopna zemljišča, ki so potrebna za pristop do pridobivalnega prostora in na katerih nosilec rudarske pravice izvršuje nujno potrebne posege v prostor za izkoriščanje mineralnih surovin.

Pridobivanje materiala se izvaja z vrtanjem in razstreljevanjem, nad osnovnim platojem na koti okoli + 610 m, kjer se formirajo in napredujejo tri etaže na kotah približno + 622 m, + 634 m in + 646 m. Višine etaž so 12 m, zadnja etaža je s prilagajanjem konfiguraciji terena običajno nekoliko višja, maksimalno do 20 m. Širine delovnih etaž so prilagojene kamionskemu odvozu odstreljenega materiala na bunker obstoječe separacije. Ta se nahaja v skrajnem severozahodnem delu območja kamnoloma nad glavnim manipulacijskem platojem na koti približno + 633 m. Ob južnem robu tega platoja se nahajajo tudi pomožni objekti kamnoloma z delavnico, priročnimi skladišči, upravnimi prostori, garderobami in kamionsko tehtnico ter ploščad z lovilnikom olj.

Postrojenje s separacijo v kamnolomu Razdrto je bilo v večini zgrajeno v letu 1980. V samo postrojenje so bili vgrajeni mlinci in drobilci. Kapaciteta postrojenja s pripadajočo opremo je približno 75m³/uro.

Opis nameravanega posega

Nosilec nameravanega posega namerava širiti obstoječi kamnolom Razdrto proti vzhodu, kar pomeni logično nadaljevanje odkopavanja mineralne surovine na obstoječi lokaciji in glede na stanje zalog kvalitetnega materiala v prostorih širitve kamnoloma, tudi podaljšanje obratovanja kamnoloma za nadaljnjih več desetletij.

Skupne bilančne zaloge mineralne surovine v celotnem predvidenem pridobivalnem prostoru Kamnoloma Razdrto 3, ki znaša približno 38,36 ha, so ocenjene na skupaj približno 8.941.609 m³ mineralne surovine v raščenem stanju. Ob upoštevanju v zadnjem elaboratu zalog določenih

odkopnih izgub (upoštevano 5%), znašajo odkopne zaloge okoli 8.494.529 m³.

Zmogljivost nameravanega posega, glede na namen in vrsto posega:

- ocenjena količina odkopnih zalog brez izgub znaša 8.941.609 m³,
- ocenjena povprečna letna količina eksploatacije mineralne surovine v raščnem stanju brez odkopnih izgub 130.000 m³/leto, kar z upoštevanjem faktorja pretvorbe 2,6 ton/m³ predstavlja letno eksploatacijo ca. 338.000 ton,
- ocenjena življenjska doba eksploatacije je približno 70 let.

Lastnosti nameravanega posega

Pojem izkoriščanje mineralne surovine predstavlja celoten postopek tehnološkega procesa in sicer način odpiranja površinskega kopa, dele tehnološkega procesa pridobivanja in predelave z izbiro opreme ter preskrbo z energijo. Sestavni del tehnološkega procesa so tudi varnostni ukrepi ter sanacija površin prizadetih z rudarskimi deli. Samo drobljenje kamninskega materiala se in se bo večinoma izvajalo z vrtanjem in razstreljevanjem, morebitni večji odstreljeni kosi hribine se bodo drobili z razbijanjem z bagrom s hidravličnim kladivom. Pridobivanje mineralne surovine se izvaja na etažah predvidene višine in širine. Odkopavanje posameznih etaž poteka frontalno od zahoda proti vzhodu, načeloma od zgoraj navzdol.

Pridobljeni material se na etažah naklada na ustrezna tovorna vozila in odvažava v predelavo ali na mesto uporabe. V primeru formiranja ozkih etaž se material lahko preriva ali premetava na nižjo etažo oziroma na plato, od koder je nato mogoče izvajati odvoz.

Predelava materiala se bo izvajala z drobljenjem in sejanjem na posamezne frakcije na obstoječi stacionarni separaciji - postrojenju v skrajnem zahodnem delu območja kamnoloma ali na mobilnih drobilnih/sejalnih napravah na samih etažah ali osnovnem platu kamnoloma, glede na potrebe po različnih materialih in čim bližje mestu odkopavanja.

Pridobivanju sledi v določenem zamiku sprotna sanacija etažnih brežin od zgoraj navzdol.

Konstrukcija kopa - povezava obstoječega kamnoloma in predvidene širitve

Predvidena širitev obstoječega kamnoloma na celotno, s prostorskimi akti tangiranih občin določeno območje za pridobivanje mineralnih surovin proti jugovzhodu, predstavlja zaključeno celoto in s tem en kamnolom, imenovan Razdrto 3.

V fazi izkoriščanja se bo kamnolom polagoma frontalno širil proti vzhodu oziroma jugovzhodu, skladno z napredovanjem posameznih etaž. Dostopi na obstoječe etaže so vzpostavljeni po dostopnih poteh ob severnem robu in deloma po južnem robu območja. Etaže se bodo formirale na enakih višinah kot sedaj, ko so nad platom + 610 v odkopavanju tri etaže E 622, E 634 in E 646. Vse etaže že imajo dostop s servisnega platoja E 625. Z napredovanjem proti jugovzhodu bosta z dvigovanjem nadmorske višine naravnega terena v prihodnje formirani še etaža E 658 in na skrajnem vzhodnem delu še etaža E 670.

Tehnični opis odpiranja kamnoloma in priprava

Dela se načeloma izvajajo po sekcijskih napredovalnih odsekih proti vzhodu približno 50 m od zgoraj navzdol tako, da se vedno najprej formira napredovanje najvišje etaže, nato ji sledi napredovanje odkopavanja nižjih etaž do predvidene delovne širine dalje do osnovnega platoja. Pridobivanje se istočasno lahko izvaja zaporedno tudi na več različnih etažah. Material pridobljen na etažah se bo praviloma, ob ustreznih gabaritih delovnih etažnih ravnin in notranjih transportnih poti, nakladal neposredno na nižjih etažah in odvažal neposredno v predelavo ali na mesto uporabe. V primeru minimalnih širin delovne etaže, predvsem v času formiranja novih zgornjih etaž, se bo material prerival oziroma premetaval na nižjo etažo ali plato in se tam nakladal za

odvoz.

Predelava materiala se bo izvajala na obstoječi separaciji na platoju + 625, glede na predvideno proizvodnjo, ki se s širitvijo kamnoloma ne bo povečevala. Mogoče je tudi izvajanje drobljenja in sejanja na mobilnih napravah na poljubnih lokacijah na osnovnem platoju ali na samih etažah.

Kamnolom je v območju obstoječega pridobivalnega prostora, s katerega se navezuje na predvideno širitev, že odprt obratujoč kamnolom, kljub vsemu pa bo za pripravo na odkopavanje v območju širitve potrebno izvesti sledeča pripravljala dela:

- priprava oziroma obnova dostopnih poti na posamezne etaže;
- posek gozda in čiščenje podrasti;
- odstranjevanje humusa in površinske jalovine.

Dostopne poti na etaže

Obstoječe dostopne poti na doslej formirane etaže so zaradi transporta odstreljenega materiala neposredno z etaž že ustrezno urejene, glavna transportna pot je na koti + 634. Z napredovanjem kamnoloma proti vzhodu se bodo zaradi sanacijskih del te premikale skladno z napredovanjem etaž. Glavne dostopne poti na etaže E 622, E 634 in E 646 so in bodo ostale speljane ob severnem robu kamnoloma, deloma pa ob južnem robu. Dostopna pot na nivo osnovnega platoja E 610 je trenutno speljana z nivoja etaže E 622 s severne strani po nasipu. Nakloni poti so do okoli 10 %. Pri tem so možna manjša odstopanja, pogojena s konfiguracijo terena.

Z napredovanjem kamnoloma se bodo kasneje izdelale še poti na višje etaže E 658 in E 670. Vse transportne poti se praviloma izdelajo v čvrstem terenu in le izjemoma v nasipu, z naklonom do 20 % (približno 12° oziroma približno 1:5). Če ni druge možnosti je naklon krajših poti lahko tudi večji, vendar praviloma ne več kot 30 %. Širina poti mora biti najmanj 4 m od tega na čvrstem raščemem terenu (v zaseku) najmanj 3 m. Za kamionski odvoz z etaž pa so oziroma se uredijo transportne poti širine 7 – 8 m, lahko tudi v asfaltni izvedbi. Urejeno mora biti odvajanje padavinske vode ter zaščita roba, kjer bi utegnili priti do zdrsa delovnega stroja ali vozila. Zaščita je praviloma narejena iz zemeljskega nasipa višine najmanj 1 m.

Posek gozda in čiščenje podrasti

Posek gozda in čiščenje podrasti je naslednja faza odpiranja in priprave kamnoloma. Posek se bo opravil kot golosek po predhodnem evidentiranju pooblaščenega delavca območne enote Zavoda za gozdove Slovenije. Skladno s smernicami ZRSVN se lahko lesno zarast, ki služi kot habitat ogroženih in zavarovanih ptic, odstranjuje le v času od 1. avgusta do 31. januarja.

Celotna površina, na kateri bo v času širitve nadaljnega odkopavanja kamnoloma Razdrto potreben posek gozda v območju pridobivalnega prostora Razdrto 3, znaša približno 15,90 ha.

Glede na načelno izvajanje rudarskih del od zgoraj navzdol, s sekcijskim enkratnim napredovanjem najvišje etaže za približno 50 m, je golosek praviloma potrebno opraviti na celotni površini sekcijskega napredovanja najvišje etaže, ki je določena skladno z letnimi načrti napredovanja rudarskih del oziroma napredovanja čela kamnoloma v določenem delu pridobivalnega prostora v smeri proti vzhodu. Posek je potrebno opraviti v primernem času za posek izven vegetacijske sezone, drevje in podrast pa odstraniti iz kamnoloma.

Ob končnem robu vsakokratnega poseka se tega izvede tako, da se zavaruje gozdni rob. Paziti je potrebno, da se ne poškodujejo korenine robnih dreves. Gozdni rob se izdelava v trikotnem profilu. Širina varovalnega roba je najmanj ena višina dreves. V tem pasu se odstrani visoko drevje, pustiti pa se podrast.

Vsi posegi, povezani s sečnjo in spraviлом drevja se morajo izvajati v skladu s predpisi o varstvu gozdov in predpisi o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spraviu in zlaganju lesnih gozdnih sortimentov. Poškodbe na podmladku in drevju je takoj po sečnji potrebno sanirati, prav

tako morajo biti takoj odpravljene poškodbe na gozdnih tleh in gozdnih vlakah, ki predstavljajo nevarnost za pričetek erozije. Prav tako je v gozdu prepovedano odlaganje odpadkov, osuševanje, odstranjevanje materiala in zasipavanje ter vnašanje rastišču neprilagojene oziroma tujerodne drevesne in grmovne vrste. Hkrati mora biti navkljub posegom v prostor stalno omogočen dostop in neovirano gospodarjenje z gozdom z ohranjanjem gozdnih cest, vlak in priključnih poti na kategorizirane poti.

Odstranjevanje humusa

Odstranjevanje humusa in površinske jalovine je faza dela, ki jo je potrebno enako opraviti na celotni površini izkrcenega prostora. Humusni in prepereli material je relativno majhne debeline povprečno 0,2 – 0,4 m in predstavlja v skupni količini relativno majhne količine. Celotna predvidena količina humusa in kamnolomske jalovine na približno 159.000 m² x povprečno skupaj 0,4 m znaša 63.600 m³.

Ob teh količinah je na podlagi geoloških ocen mogoče pričakovati še jalovino v obliki zaglinjenih delov kamnine v razpokah in kavernah, kar bi lahko obsegalo tudi do okoli 1,5 % volumna.

Humus je potrebno z buldožerjem ali bagrom odriniti na robove pridobivalnega prostora oziroma odkopa. Za deponiranje ob meji prostora je v prvi fazi primerna južna in vzhodna stran ter manj severna meja. Humus je mogoče v poznejši fazi deponirati tudi v izkoriščenem delu kamnoloma. Deponirani humusni material bo uporabljen za sanacijo in rekultivacijo izkoriščenih delov kamnoloma, skladno z načelom sprotne sanacije pa se humus lahko sproti z odkrivanjem takoj uporabi za humusiranje izkoriščenih etaž v severnem in južnem delu kamnoloma.

S humusom je potrebno ravnati skrbno, da se ohrani njegova biološka aktivnost in sicer v kupih, ki naj ne presegajo višine 3 - 4 m z nabrazdano površino zaradi zadrževanja padavinske vode ter obvezno zatravitvijo površine z travnimi mešanici in deteljo.

Jalovino je ravno tako potrebno odriniti z buldožerjem ali jo selektivno odkopati z bagrom ter jo deponirati ločeno od humusa. Jalovina se lahko uporabi tudi za delno zasipanje za ublažitev naklonov in sanacijo izkoriščenega dela kamnoloma na jugozahodnem območju.

Formiranje etaž in pridobivanje materiala

Delitev po etažah in parametri etaž

Delovne etaže so na območju nameravanega posega izbrane višine med 12 in maksimalno do 20 m pri najvišji etaži, kar je trenutno optimalna izbrana višina, tudi predvidena v rudarskem projektu ob upoštevanju zatečenega stanja.

Etaže so poimenovane od spodaj navzgor in so označene po kotah etažne ravnine. Glede na relativno groba zemeljska dela so tudi kote etažnih ravnin le približne in se lahko od dejanskih razlikujejo tudi meter ali dva. Naklon etažnih ravnin je z minimalnim padcem proti zahodu in sicer do 0,5 % tako, da ima etažna ravnina na končnem vzhodnem delu nekoliko višjo koto do 2 m, kar je še v višinskih tolerancah višin.

Etaže so označene enotno za obstoječi kamnolom in celotno območje širitve in sicer:

- končni osnovni plato na koti okoli + 610 m označen z E 610,
- prva etaža na koti okoli + 622 m označena z E 622,
- operativni plato v zahodnem delu in deloma jugozahodnem (dostopna cesta, separacija, pomožni objekti) na koti okoli + 425 m,
- druga etaža na koti + 634 m označena z E 634,
- tretja etaža na koti + 446 m označena z E 446,
- četrta etaža na koti + 458 m označena z E 458,
- peta etaža na koti + 470 m označena z E 470.

Najvišje točke v kamnolomu so v skrajnem vzhodnem delu na kotah med + 480 do + 490 m.

Delovne etaže:

- višina delovnih etaž: med 10 in 20 m,
- širina delovnih etaž: minimalno 5 m ob bagerskem premetu materiala, minimalno 12 m če se vrši nakladanje in odvoz na etaži in minimalno 20 m če tovorna vozila obračajo na etaži;
- naklon etažne brežine delovne etaže: $\alpha = 70^\circ$ do maksimalno 75° .

Končne (sanacijske) etaže:

- višina končne etaže: predvidoma 12 m,
- širina končne etaže: med 8 in 12 m,
- naklon končnih etažnih brežin: $\alpha = 70^\circ$,
- končni naklon brežin kamnoloma kot celote: predvidoma 48° , maksimalno do 54° (odvisno od števila končnih etaž).

Pridobivanje materiala

Material v kamnolomu Razdrto je primeren za način pridobivanja pretežno z vrtanjem in razstreljevanjem.

Vrtanje in razstreljevanje

Drobljenje materiala v ležišču s sodobnimi metodami vrtanja vrtin srednjega premera (premer 76 mm ali več), s kombinacijo horizontalnih in vertikalnih vrtin in usmerjenim razstreljevanjem z uporabo milisekundne tehnike razstreljevanja in uporabo sodobnih vrst razstrelilnih sredstev, je trenutno najbolj učinkovito in ekonomsko upravičen način pridobivanja. Seveda pa je pri tem vedno potrebno upoštevati mogoče neželene vplive, kot so lahko morebiten razmet miniranega materiala in tresljaji, ki nastanejo ob razstreljevanju.

Vrtanje minskih vrtin

Pri vrtanju minskih vrtin je potrebno izbrati geometrijo vrtanja, ki zagotavlja najmanjše neželene efekte pri razstreljevanju in zadovoljiv izkoristek energije razstreliva. Za vrtanje minskih vrtin je potrebno uporabiti opremo, ki ima urejeno zbiranje prahu. Premer vrtin je okvirno od 76 mm do 86 mm. Vrtanje je sestavni del razstreljevanja, zato je tudi raspored vrtin z vsemi parametri sestavni del načrta miniranja.

Glede na dosedanjo prakso v kamnolomu Razdrto in privzete predvidene parametre etaž višine 12 m, bo običajna globina vertikalnih vrtin do okoli 14 m, na najvišji etaži, ki lahko doseže višino do 20 m glede na konfiguracijo terena, pa bodo globine vrtin do največ okoli 22 m. Geometrija vrtanja (izbojnica in razdalje med vrtinami) v odvisnosti od lokalnih geomehanskih razmer, je določena med 3 m in 4 m. Pri tem so dovoljena določena odstopanja, posebej pri plitkih vrtinah in pri pomožnih vrtinah.

Zaradi izboljšanja učinkov drobljenja se uporablja tudi kombinacija vertikalnih vrtin, paralelnih z brežino (70° do 75°), zavrtanih od zgoraj navzdol, in horizontalnih minskih vrtin, ki se zavrtajo od spodaj navzgor z nakloni -5° do $+20^\circ$ in so omejene z dolžino največ do 9 m. Praviloma se izvrtajo eno do dve vrsti vertikalnih vrtin ter po potrebi največ do tri vrste horizontalnih vrtin. V izjemnih primerih ob formiranju etaž, popravkih in podobno je dovoljeno vrtanje tudi več vrst vrtin, pri tem pa je potrebno upoštevati zagotavljanje potresne varnosti.

Razstreljevanje

Glede na dosedanje izkušnje pri razstreljevanju ter na osnovi seizmičnih meritev, ki se občasno

izvajajo na najbližjih naseljenih objektih v okolici kamnoloma Razdrto, je opredeljena količina razstreliva, ki je predvidena za iniciranje v enem milisekundnem intervalu oziroma v eni vrtini, na največ okoli 100 kg.

Prerivanje in premet materiala

Prerivanje z buldožerjem ali bagerski premet materiala z etaž na nižjo etažo ali plato kamnoloma je predvideno kot opsijska rešitev pri formiranju najvišje etaže na novo, ko je etaža preozka za običajno nakladanje na etaži in odvoz z etaže, ali pa so v tem primeru transportne poti, ki bi bile potrebne za direkten odvoz materiala z etaž neprimerne ali predolge.

Nakladanje na etažah in odvoz z etaž ter dinamika

Nakladanje odstreljenega materiala se praviloma izvaja na aktivnih etažah. Naklada se z nakladalnikom ali bagrom na tovorna vozila s katerimi se material odvaža na mesto predelave (bunker postrojenja separacije) ali uporabe. Za zadostitev potreb se zagotavlja ustrezno kapaciteto nakladanja in število vozil, glede na spreminjajočo se dolžino transporta. Dinamika se prilagaja kapaciteti predelave, ki pa je odvisna tudi od potreb na trgu. Ob ocenjeni letni proizvodnji med 90.000 m³ in 130.000 m³ v raščenem stanju pomeni, da je potrebno naložiti in odpeljati med okoli 130.500 m³ in 188.500 m³ v razsutem stanju. Pri delu povprečno 10 mesecev na leto, 25 dni v mesecu in 8 ur na dan ali 2.000 ur letno, je potrebno povprečno odpeljati med 65 m³ in 95 m³ na uro. Ob predpostavki, da en ciklus nakladanja z žlico traja 1 minuto, za nakladanje zadostuje 1 nakladalnik ali bager z volumnom žlice najmanj 1,5 m³. V kolikor en ciklus nalaganja, razkladanja in dvosmernega prevoza traja do največ 20 minut, so okvirno potrebna tri tovorna vozila s kesonom od 8 - 10 m³ (predpostavke so orientacijske).

Nakladanju se mora prilagoditi tudi širina etažne ravnine. V primeru obračanja vozila na etažni ravnini mora biti ta široka najmanj 20 m ali pa se mora zagotoviti obračališče te širine. Pri vzratni vožnji vozila do mesta nakladanja mora etažna ravnina biti široka 12 m, dolžina vzratne vožnje pa je omejena na največ 30 m. Predvidene transportne razdalje do obstoječe separacije bodo od minimalno 300 m do največ 1.100 m v eni smeri.

Odvodnjavanje, prezračevanje in razsvetljava

Odvodnjavanje kamnoloma

Apnenec na območju kamnoloma je delno razpokan in zakrasel, tako da večji del padavinskih voda hitro pronica v podtalje. Na območju kamnoloma se sedaj ob močnih in dalj časa trajajočih padavinah voda nabira le v kotanjah, kjer se tvorijo luže, katere hitro izginejo. Pri poglobljanju kamnoloma na etažo E 610 se je v začetni fazi v mokrih mesecih zadrževala voda, ko pa je etaža dosegla večjo površino, zadrževanja vode ni bilo več.

V južnem delu etaže E 610 v je izdelan usedalnik okvirnih dimenzij 10 x 10 m globine okoli 3 m, kjer se voda zadržuje večji del leta, njen nivo pa je vedno najmanj 1 m pod koto etaže. Z napredovanjem kamnoloma proti vzhodu se lahko sedanji usedalnik dopolni z novim na lokaciji bolj vzhodno ob južnem robu območja.

Odvodnjavanje utrjenih površin

Meteorne vode, ki odtekajo z utrjenih ali tlakovanih manipulativnih površin, se neposredno ali preko peskolova zajemajo, in preko lovilca olj, ob objektu delavnic, iztekajo v odvodni kanal ob urejeni ploščadi, ki se zaključi z izpustom v ponikalnico, v kateri prečiščena meteorna voda ponika v tla. S projektom ni predvidena sprememba ali posegi na tem delu območja.

Prezračevanje in razsvetljava

Glede na velikost območja in položaj kamnoloma v odprtem prostoru zadostuje naravno zračenje.

Ker se bodo dela v posameznih letnih časih izvajala le v svetlih delih dneva izven nočnega časa, stalna razsvetljava kamnoloma ni predvidena, s čimer bo preprečeno osvetljevanje v gozdni prostor, ki bi skladno s smernicami Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave lahko pomenilo poslabšanje stanja na selitveni poti velikih zveri. Delovni stroji in postrojenje separacije imajo sicer lastno razsvetljava, ki pa ne zadošča za nočno izvajanje del, predvidena pa je ureditev javne razsvetljave v območju cestnega priključka na državno cesto. Vsa razsvetljava mora biti načrtovana in skladna z določbami in zahtevami iz Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10 in 46/13). Za osvetlitev površin znotraj kamnoloma in osnovne infrastrukture je treba izbrati svetilke, ki omogočajo razsvetljava talne površine in ne osvetljujejo neba in širše okolice. Žarnice morajo imeti čim manjši delež UV žarkov. Če je iz varnostnih razlogov nujno, da ostane prižgano minimalno število luči, morajo biti te opremljene s senzorji.

Predelava materiala

Predelava materiala se sestoji iz primarnega drobljenja in mletja ter sejanja na frakcije potrebne za betone, asfalte, malte, tampone in podobno. Drobljenje in sejanje se bo izvajalo na obstoječem stacionarnem postrojenju separacije v skrajnem zahodnem delu kamnoloma, po potrebi pa tudi na mobilnih napravah na osnovnem platoju ali neposredno na etažah. Vse naprave morajo ustrezati predpisanim tehničnim in varnostnim standardom.

Glede na dolžino predvidenega obdobja obratovanja kamnoloma, bo mogoče obstoječo lokacijo stacionarnega postrojenja separacije zamenjati in premakniti proti jugovzhodu, bliže bodočim lokacijam pridobivanja mineralne surovine.

Lokacije in konstrukcije jalovišč

Vzpostavitev stalnih jalovišč v območju kamnoloma Razdrto 3 ni predvidena in ni potrebna. Tako odstranjeni humus kot kamnolomska jalovina sta se oziroma se bosta deponirala ločeno, na začasnih deponijah ob robovih pridobivalnega prostora, predvidoma ob južni in vzhodni meji pridobivalnega prostora oziroma kasneje na osnovnem platoju kamnoloma, do njune čim prejšnje uporabe za potrebe izvedbe sanacije kamnoloma.

Obratovalni čas

Dela se bodo izvajala le v svetlih delih dneva izven nočnega časa med 7. in 15. uro. Razstreljevanje bo potekalo med 9. in 15. uro. V primeru potreb bo obratovanje podaljšano v dnevnem času med 6. in 18. uro.

Območje vpliva nameravanega posega

Območje posega, na katerem bi nameravani poseg v času obratovanja lahko povzročil obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na zdravje ali premoženje ljudi, je določeno v poglavju 7 Poročila o vplivih na okolje za izvedbo posega izkoriščanje mineralne surovine tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Kamnoloma Razdrto 3, ki ga je pod št. 178-2019 julija 2020 AD-svetovanje, Anes Dragutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik in grafično predstavljeno v prilogi 1, ter zajema predvideno območje širitve kamnoloma Razdrto 3.

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je naslovni organ ugotovil, da je

nameravani poseg sprejemljiv za okolje, v kolikor se bodo pri njegovi izvedbi upoštevali in izvedli vsi projektni in okoljevarstveni pogoji, navedeni v izreku tega okoljevarstvenega soglasja, ter dosledno izvedli tudi vsi omilitveni ukrepi, ki jih je predvidel izdelovalec Poročila o vplivih na okolje za izvedbo posega izkoriščanje mineralne surovine tehničnega kamna – apnenca v pridobivalnem prostoru Kamnoloma Razdrto 3, ki ga je pod št. 178-2019 julija 2020, dopolnitev februar 2022, izdelal AD-svetovanje, Anes Dragutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik (v nadaljevanju Poročilo o vplivih na okolje), vsi omilitveni ukrepi, predvideni v zakonskih in podzakonskih predpisih ter v Odloku o občinskem prostorskem načrtu Občine Divača (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 14/18, 59/18, 25/19 in 51/19) in Odloku o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje Razdrto EUP RA017 – Kamnolom (Uradni list RS, št. 11/19).

Pogoji

Na podlagi proučitve vseh dokumentov, ki jih je nosilec nameravanega posega predložil k vlogi za izdajo okoljevarstvenega soglasja, je bilo ugotovljeno, da je zahtevi za izdajo okoljevarstvenega soglasja možno ugoditi, pri čemer pa je bilo treba, skladno s tretjim odstavkom 61. člena ZVO-1, določiti še pogoje, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na okolje.

A) Ohranjanje narave

A1) Obstoječe stanje okolja

Nameravani poseg se ne nahaja znotraj zavarovanega območja narave. Tudi v neposredni bližini ni prisotnih zavarovanih območij narave. Nameravanemu posegu najbližje zavarovano območje narave je Krajinski park Nanos - južna in zahodna pobočja z vrhovi Pleše, Grmade in Ture (ID območja: 121), ki se nahaja približno 700 m severno od območja nameravanega posega.

Najbližje ekološko omrežje Natura 2000 je približno 600 m severno od območja nameravanega posega, in sicer Vipavski rog (ID: SI5000021, SPA) ter približno 1.100 m severozahodno od območja nameravanega posega Dolina Vipave (ID: SI3000226, SAC), obe zavarovani z Uredbo o posebnih varstvenih območjih – območjih Natura 2000 (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 (popr.), 39/13 Odl.US, 3/14, 21/16 in 47/18).

Na območju nameravanega posega in v neposredni okolici se ne nahajajo naravne vrednote. Najbližja naravna vrednota državnega pomena je Nanos (Ident. št: 198) Kratka oznaka: Nanos z obronki, nahajališče krednih rudistov, iglokožcev, brahiopodov, nariv, brezna s stalnim ledom, življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, ki je približno 800 m severno od območja nameravanega posega.

Najbližja točkovna naravna vrednota je Laže - lipa pred asfaltno bazo (ident. št: 2071) lokalnega pomena, ki je od območja nameravanega posega oddaljena okoli 110 m zahodno.

Lokacija nameravanega posega ni znotraj ekološko pomembnega območja (EPO). Najbližje območje EPO je območje Trnovski gozd - Nanos (ID: 51300), ki je približno 600 m severno od nameravanega posega ter območje EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri (ID: 80000), ki se nahaja več kot 1200 m severno do severovzhodno od območja nameravanega posega.

Območje predvidene širitve kamnoloma sega na območje gozda, ki se nahaja v povprečju na nadmorski višini med 650 in 700 m tako, da klimatske razmere pogojujejo uspevanje bukovega gozda, podrasti, listopadnih hrastovih in črnogabrovih gozdov in drugih spremljajočih vrst. Prevladujoča vegetacija na območju je mozaična struktura predvsem treh tipov in sicer: gozdov, grmišč in kraških gmajn.

V skladu s smernicami Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, ki so bile pridobljene v času izdelave OPPN je del območja predvidenega OPPN še neizrabljenega v smislu pridobivanja mineralnih surovin ter sega proti območju Slavinskega Ravnika in v območje sklenjenega gozdnega prostora, ki je osrednji del teritorija tropa volkov (*Canis lupus*), ki se redno zadržujejo v gozdnem prostoru. Širši gozdni prostor predstavlja enega izmed pomembnih reproduktivnih jeder volkov v Sloveniji. Območje je glede na pridobljene podatke pomembno tudi kot povezovalni koridor južnega dela Dinarskega prostora z zahodnim Dinarskim (Nanos, Trnovski gozd) in naprej v Alpski prostor, ne samo za volka, ampak tudi za rjavega medveda (*Ursus arctos*) in navadnega risa (*Lynx lynx*). Vse tri navedene velike zveri so ogrožene in evropsko pomembne vrste.

B2) Pričakovani vplivi v času obratovanja in pogoji

V času obratovanja nameravanega posega se ne pričakuje pojava bistvenih negativnih vplivov na zaledno gozdno območje zunaj območja nameravanega posega. Območje obstoječega kamnoloma je že v izhodiščnem stanju bilo spremenjeno in predstavlja območje pozidanih in sorodnih zemljišč, ki so bila v preteklosti že spremenjena zaradi antropogenih dejavnikov. Vrednost tega dela okolja, na katerega se nameravani poseg deloma naslanja in nanaša, je iz naravovarstvenega vidika majhna, posledično se tudi ne pričakuje zaznavnih negativnih vplivov na ekosisteme ter pogoje bivanja prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst.

Z izvedbo nameravanega posega bo sicer na območju pridobivalnega prostora (op. območje odkopavanja) v celoti odstranjena rastlinska vegetacija (op. odstranjen bo gozd). Kot posledica zmanjšanja obsega habitata bo prihajalo tudi so sprememb posebnih struktur, ki jih zagotavljajo omenjeni habitati (npr. vegetacija kot gnezdišče, kotišče, migratorni koridor, itd.). Vrednosti kazalcev hrupa v času obratovanja ne bodo bistveno odstopale od obstoječe hrupne obremenitve, zaradi dejavnosti na območju obstoječega kamnoloma. Spremembe zaradi osvetljevanja zaradi nameravanega posega prav tako ne bo, saj območje ni predvideno za osvetljevanje, tako da vpliva na živalske vrste zaradi dodatnega svetlobnega onesnaževanja ne bo.

Kot posledica širitve kamnoloma in izkoriščanja kamnine v kamnolomu se bodo vplivi na živalstvo odražali predvsem kot sprememba ekoloških razmer na območju nameravanega posega ter neposredni vplivi tudi kot zmanjšanje obsega gozdnih habitatov in sprememba posebnih struktur. V kamnolomu je predvidena sprotne sanacija izkoriščenih površin, kar pomeni, da se bo vegetacija po posameznih etažah obnovila. S sanacijo kamnoloma se pričakuje postopno izboljševanje pogojev za vegetacijo in živalstvo, pri čemer je potrebno posebno pozornost nameniti ustrezni izbiri vrst za biološko sanacijo in preprečevanju razširjanja invazivnih vrst. Po končani sanaciji se bodo negativni vplivi kamnoloma v veliki meri zmanjšali. Obnova vegetacije dolgoročno torej pomeni pozitiven vpliv na obseg habitatov in posebne strukture.

Ocenjuje se, da bo nameravani poseg med obratovanjem povzročil majhno spremembo (fizikalno ali kakovostno) vrst in s tem poslabšanje življenjskih pogojev na široko lokaliziranem območju. Do neposrednega, kumulativnega in trajnega vpliva bo zagotovo prišlo, do daljinskega pa zelo malo verjetno. Potrebno je izpostaviti tudi dejstvo, da so negativni vplivi zaradi povezanih

posegov prisotni že v izhodiščnem stanju in da negativni vplivi, razen neposrednega vpliva, predvidoma ne bodo večji od vplivov, ki so že prisotni zaradi izvajanja dejavnosti v prostoru. Varovane vrste se območja že izogibajo. Glede na krajino v okolici je ocenjeno, da delež prizadetosti habitatnih tipov ne bo vplival na dolgoročno ohranjenost habitatnih tipov.

Neugodni učinki zaradi izvajanja nameravanega posega lahko nastopijo predvsem zaradi potencialnih daljinskih vplivov na območje, ki je območje zadrževanja velikih zveri. Zmanjšanje prostora bi lahko pomenilo poslabšanje stanja na selitveni koridor veliki zveri (volka in medveda). Možen pa je tudi nastanek povečanega vpliva za konflikt s človekom, kar posledično pomeni manjšo toleranco prisotnosti velikih zveri in posledično možni večji odstrel. Na vse tri vrste, poleg volka in medveda, še na risa, bi lahko imel nameravani poseg negativen vpliv v obliki zmanjšanja habitata, morebitnih konfliktov s človekom ter povečane neprepustnost prostora. Na volka bi lahko negativno vplivalo tudi zmanjšanje številčnosti plena na račun zmanjševanja obsežnih prehranjevalnih habitatov plena (jelenjadi in srnjadi), kar bi se zgodilo v primeru neustreznih posegov zunaj območja nameravanega posega. Za zmanjšanje vpliva nameravanega posega na velike zveri, je treba pred pričetkom poseka gozda in odstranjevanja grmičevja zagotoviti ogled območja s strani strokovnjaka za velike zveri (pogoj v točki II./ 2, alineja 1, izreka).

Glede na predvidene ureditve in način izvajanja nameravanega posega, v povezavi z izvedbo širitve pridobivalnega prostora kamnoloma kot celote, je ključni potencial neugodnega učinka zmanjšanje območja potencialnega selitvenega koridorja, predvsem zaradi ostalih potencialnih območij, ki bi lahko skupno gledano imeli kumulativne učinke in prispevek k zmanjšanju območja. Z odpiranjem oziroma širitvijo pridobivalnega prostora v več manjših etapah (pogoj v točki II./ 2, alineja 2), tako da se dalj časa ohranja večje območje zalednih sklenjenih gozdnih površin, se zmanjšajo vplivi na varovane vrste, predvsem velike zveri.

Za preprečitev vnašanja tujerodnih ali invazivnih vrst na območje nameravanega posega in zagotovitev uspešne sanacije že izkoriščenih površin, je treba upoštevati pogoje v točki II./ 2, alineja 3-5, izreka.

Naslovni organ ocenjuje vpliv nameravanega posega na ohranjanje narave v času obratovanja, ob upoštevanju zakonskih, z rudarskim projektom predvidenih ukrepov in dodatnih ukrepov, določenih v točki II./ 2 izreka, kot nebitven.

B) Varstvo kakovosti zraka

B1) Obstoječe stanje okolja

Območje nameravanega posega, je skladno z Uredbo o kakovosti zunanega zraka (Uradni list RS, št. 9/11, 8/15, 66/18) in Odredbo o razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanega zraka (Uradni list RS, št. 38/17, 3/20 in 152/20) glede na žveplov dioksid, dušikov dioksid, dušikove okside, delce PM₁₀ in PM_{2,5}, benzen, ogljikov monoksid ter benzo(a)piren razporejeno v primorsko območje – SIP ter glede na svinec, arzen, kadmij in nikelj pa v območje težke kovine SITK. Območje glede na statistične regije obsega Goriško, Notranjsko – Kraško in Obalno – Kraško ter je pod vplivom sredozemskega podnebja in je boljše prevetreno kot v notranjosti države. To območje meji na industrijska območja v severni Italiji, ki je velik vir onesnaženja zraka, zato je bolj občutljivo za čezmejni transport onesnaženja zraka. Glede na ciljne vrednosti je za območje SIP določena I. stopnja onesnaženosti zraka zaradi ozona, ki je nad ciljno vrednostjo.

Na območju nameravanega posega so se izvajale meritve prašnih usedlin, v sklopu katerih se je spremljalo tudi hitrosti in pogostosti vetrov v posameznih smereh. V merilnem obdobju so bili bolj pogosti vetrovi s hitrostjo do vključno 1 m/s (56,1 %). Najpogosteje se je pojavljal jugovzhodni veter, ki je pihal več kot polovico časa (51,4 %). Po podatkih iz meteorološke postaje Postojna je bilo v enakem obdobju 19 dni s padavinami, in sicer je zapadlo 278,4 mm dežja.

B2) Pričakovani vplivi v času obratovanja in pogoji

Pripravljalna dela se bodo izvajala sočasno z napredovanjem razširitve kamnoloma. Za izvajanje dejavnosti se bodo uporabljale obstoječe transportne poti, ki se bodo po potrebi le prilagodile novim etažam. Vse transportne poti so in bodo tudi v prihodnje izdelane v čvrstem terenu. V času pripravljajalnih del bodo lahko nastajale lokalno povečane emisije snovi v zrak neposredno z izpušnimi plini gradbene mehanizacije in delovnih naprav na lokaciji nameravanega posega, z izpušnimi plini iz transportnih vozil ter s prašenjem zaradi poseke gozda, odstranjevanja zemeljskega izkopa ter s tem povezanega transporta po makadamskih površinah. Vpliv prašenja in emisij škodljivih snovi iz delovnih strojev in transportnih vozil v času pripravljajalnih del bo začasen in lokalni.

Največji vpliv na kakovost zraka pri izkoriščanju kamnine v kamnolomih so emisije prašnih delcev. Te v največji meri nastajajo pri drobljenju in separaciji ter med transportom materiala. Velik del teh emisij predstavljajo večji in težji delci, ki se hitro usedajo znotraj območja kamnoloma. Te so izražene kot prašna usedlina (najpogosteje velikosti od 20 do 40 μm), ki predstavlja merilo vidnega onesnaženja okolja (se odlaga na površine). Deloma pa nastajajo tudi emisije finejših delcev PM₁₀ in PM_{2,5}, ki se pojavljajo pri izvajanju specifičnih operacij. Finejši delci se pojavljajo pri separaciji kamnine v finejše frakcije in v obliki resuspenzije kot posledica vetra in prometa.

Pri izvajanju dejavnosti (drobljenje, sejanje, nakladanje, transport itd.) bodo nastajale predvsem emisije prahu. Obseg del se bo predvidoma nekoliko povečal, zato se pričakuje povečanje emisije snovi v zrak. Emisije prahu se bodo pojavljale lokalno v povezavi z operacijami in bodo najbolj intenzivne v samem območju kamnoloma. Ob specifičnih pogojih (velika produkcija finih frakcij, velika količina transporta ter sušno in vetrovno vreme) pa se lahko emisije prašnih delcev raznesejo tudi izven obravnavanega območja. V okolici obravnavanega območja in virov prašenja se pretežno nahajajo gozdovi in travniki. Izjema je naselje Razdrto, ki se nahaja severno od obravnavanega območja. Med kamnolomom in naseljem Razdrto poteka pas kmetijskih zemljišč in cesta. Tehnologija pridobivanja tehničnega kamna (apnenca) bo ostala nespremenjena, glede na obstoječe stanje. Z miniranjem in vrtanjem pridobljen kamen se bo s težkimi tovornimi vozili dovažal do obrata separacije (ki se nahaja na skrajnem vzhodu območja obrata), kjer se bo pridobljeni kamen drobil in sortiral na frakcije različnih velikosti. V kamnolomu Razdrto se proizvaja raznovrstne frakcije, ki so pripravljene za nadaljnjo uporabo (kot surovina ali izdelek) v velikosti od 0 do 300 mm (slednji je adminirani lomljenec) ali tudi večje (lomljenec bloki).

Na območju širitve kamnoloma bodo viri emisije onesnaževal v zrak ostali enaki kot v obstoječem stanju, in sicer:

- miniranje – razstreljevanje z namenom pridobivanje kamnine,
- vrtanje, nakladanje in občasno drobljenje materiala na etažah oz. Platoju,
- obdelava pridobljenega kamna na postrojenju separacije (priprava frakcij za nadaljnjo uporabo),
- transport znotraj obravnavanega območja (prevoz tehničnega kamna in pridobljenih frakcij).

Pri detonaciji nastanejo plini NO_x, CO₂ in CO. Vsa gospodarska razstreliva imajo pozitivno bilanco kisika, zato je nastanek teh plinov količinsko relativno majhen.

Postrojenje za separacijo, kjer poteka drobljenje in sortiranje frakcij, je prevladujoči vir emisije trdnih delcev. Separacija poteka avtomatizirano, z računalniškim upravljanjem, po zelenih stopnjah predelave (velikosti frakcije). Material za predelavo se skozi separacijo pomika avtomatično v zaprtih trakovih. Po predelavi predelane frakcije izstopijo iz naprave na prosto v raztresenem stanju na kupe, z izjemo najfinejših frakcij, ki izstopijo direktno v zaprte silose z pripadajočo odpraševalno napravo (suhi vrečasti filter). Fine frakcije so z vidika prašenja najbolj problematične. Raztreseni skladiščni kupi frakcij so tisti, ki se nahajajo na prostem nepokriti (deloma zaradi pogostega in lažjega dostopanja). To so večje frakcije, ki sicer povzročajo manj prašenja kot fine frakcije.

Transport znotraj obravnavanega območja bo potekal po obstoječih transportnih poteh. Pri tem so notranje poti, ki vodijo od območja izkopavanja tehničnega kamna do postrojenja, sicer utrjene, a neasfaltirane. Dostopna pot, kjer poteka tudi odprema predelanega materiala, pa je asfaltirana.

Za nameravani poseg je bil narejen tudi modelni izračun obremenjenosti okolja z delci PM₁₀. V modelnem izračunu so bili upoštevani vsi že navedeni viri emisij prašnih delcev in ocenjene emisije prašnih delcev (brez izvajanja omilitvenih ukrepov), ki nastajajo na posameznih virih. Vključeni so bili nedefinirani površinski viri (območja manipulacije in skladiščenja na deponiji; območje predelave, skladiščenja in manipulacije na postrojenju separacije ter dejavnosti na območju izkopavanja v kamnolomu), definirani viri (zajeti izpust na separaciji finih frakcij) in linijski viri (promet po internih transportnih poteh). V modelni izračun so bili vneseni tudi meteorološki podatki z območja, relief terena, kataster stavb z podatki o stavbah in vegetacijski pokrov.

Z modelnim izračunom so bile določene srednje letne koncentracije prašnih delcev PM₁₀ na enajstih ocenjevalnih mestih okoli območja kamnoloma in na robu naselja Razdrto ter pri najbližjih stanovanjskih objektih, in sicer v vseh primerih 4 m nad nivojem terena.

Na podlagi modelnega izračuna je ugotovljeno, da zaradi nameravanega posega, s sočasnim delovanjem obstoječega kamnoloma, povprečne letne koncentracije PM₁₀ glede na Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (40 µg/m³) niso presežene na nobenem ocenjevalnem mestu izven območja nameravanega posega. Povprečne letne koncentracije PM₁₀ pri najbližjih stanovanjskih stavbah pa so veliko pod mejno vrednostjo.

Na podlagi navedenega je razvidno, da tudi z upoštevanjem najbolj neugodnih pogojev in maksimalnih obremenitev (brez ukrepov močenja), dodatna obremenitev ne bo povzročala prekomerne onesnaženosti zraka z delci PM₁₀ in posledično ne bo vplivala na zdravje ljudi v naselju Razdrto in okolici. Glede na rezultat modelnega izračuna v nadaljevanju ni bil narejen še izračun z upoštevanjem ukrepov močenja, ki se izvajajo dejansko že v obstoječem stanju. Tako bodo dejanske vrednosti še nižje od rezultatov modelnega izračuna.

Naslovni organ ocenjuje vpliv nameravanega posega na kakovost zraka v času obratovanja, ob upoštevanju zakonskih, z rudarskim projektom predvidenih ukrepov in dodatnih ukrepov, določenih v točki II./ 2, alineje 1-4 izreka, kot nebitven.

V skladu z osmim odstavkom 61. člena ZVO-1 okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilec nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne pridobi gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je naslovni organ odločil, kot izhaja iz III. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem pravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 - ZDeb) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz IV. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve te odločbe. Pritožba se vloži pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1000 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo. Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-00435422.

mag. Vesna Kolar-Planinšič
Vodja sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- pooblaščenca nosilca nameravanega posega AD-svetovanje, Anes Dragutović s.p., Levstikova ulica 12a, 1241 Kamnik – osebno (za nosilca nameravanega posega CPK d.d., Ulica 15. maja 14, 6000 Koper).

Poslati po enajstem odstavku 61. člena ZVO-1 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si),
- Občina Postojna, Ljubljanska 4, 6230 Postojna – po elektronski pošti (obcina@postojna.si);
- Občina Divača, Kolodvorska ulica 3/a, 6215 Divača – po elektronski pošti (obcina@divaca.si).